

48973 - Kulluğun Çeşitleri

Soru

Bazı Ayetlerde Rahman'ın Kullarının Sadece Müminler Olduğu Açıklanmıştır: “Rahman'ın kulları, yeryüzünde vakar ve tevazu ile yürüyen kimselerdir. Cahiller onlara laf attıkları zaman, “selâm!” der” (geçer)ler. (Furkan 63)

Başka Bir Ayette ise Tüm İnsanlar Allah'ın Kulları Olarak İfade Edilmiştir: “Göklerde ve yerde olan herkes istisnasız, Rahman'a birer kul olarak gelecektir.” (Meryem 93)

Bu İki Ayeti Ele Aldığımızda Onları Nasıl Anlamamız Gerekir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Bilmeniz gerekir ki kulluk, iki çeşittir: Özel kulluk, genel kulluk.

Özel Kulluk: Kulun onurlandığı ve yüceldiği; sevgi, teslimiyet ve itaat kulluğudur ki yüce Allah bunu şu ayette zikretmiştir: “Allah, kullarına çok lütufkârdır, dilediğini rızıklandırır. O; kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir.” (Şura 19)

“O Rahman (olan Allah)ın kulları, yeryüzü üzerinde alçak gönüllü olarak yürürler ve cahiller kendileriyle muhatap oldukları zaman 'Selam' derler.” (Furkan 63)

Bu tür kulluk, Allah'a itaat eden müminlere özel bir türdür. Allah'ın şeriatına ve emirlerine aykırı davranan kafirler bu tür kulluğun kapsamına girmezler. İnsanlar bu kulluk türünde farklı konumlara ve derecelere sahiptirler. Kişi Allah'ı sevdikçe, Allah'ın emirlerini yerine getirdikçe, şeriata uyumlu oldukça bir o kadar da kulluğu yükselir. Kulluğu bu anlamda en fazla gerçekleştiren kişiler Nebiler ve Resullerdir. Bunların da en yüksek makama sahip olanı peygamberimiz Muhammed s.a.v'dir.

Bu nedenle Kuran’da sade kulluk vasfıyla sadece peygamberimiz anılmıştır. Yüce Allah, onu en onurlu makam olan vahiy makamında kulluk vasfıyla zikretmiştir: “Hamd, kuluna Kitab’ı (Kur’an’ı) indiren ve onda hiçbir eğrilik yapmayan Allah’a mahsustur.” (Kehf 1)

İsra ve Miraç makamında ise şöyle zikretmiştir: “Kendisine ayetlerimizden bir kısmını gösterelim diye kulunu (Muhammed’i) bir gece Mescid-i Haram’dan çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa’ya götüren Allah’ın şanı yücedir. Hiç şüphesiz O, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.” (İsra 1)

Davet makamında ise şöyle zikretmiştir:

“Allah’ın kulu (Muhammed), O’na ibadet etmek için kalktığında cinler nerede ise (Kur’an’ı dinlemek için kalabalıktan) onun etrafında birbirlerine geçiyorlardı.” (Cin 19)

En büyük şeref, bu kulluğu tamamlamak ve gerçekleştirmektir ki bu yüce Allah’a yönelik tam bir ihtiyaç ve mahlûkattan tam anlamıyla müstağni olmakla mümkündür. Bu da ancak yüce Allah’ın sevgisini ve O’ndan korkmayı bir arada bulundurarak, ayrıca O’nun lütfunu ve sevabı ümit ederek olur.

Genel Kulluk: Hiçbir mahlûk bu tür kulluğun kapsamından çıkamaz. Buna Zorunlu/İstem Dışı Kulluk denir. Bu manada bütün yaratıklar Allah’ın kullarıdır ve O’nun hükmü onlar üzerinde tecelli eder, O’nun hükmü onlara uygulanır. Rabbinin ve onu tasarruf eden sahibinin izni dışında kişi, kendisi için bir fayda veya zarar sağlayamaz. Bu tür kulluk şu ayette ifade edilmiştir: “Göklerde ve yerde olan herkes istisnasız, Rahman’a birer kul olarak gelecektir.” (Meryem 93)

Bu tür kulluk, hiçbir fazilet ve onur gerektirmez. Her kim özel kulluktan yüz çevirirse genel kullukla zorunlu bir şekilde kulluk kapsamına girer. Dolayısıyla tüm yaratıklar Allah’ın kullarıdır. İsteğiyle Allah’a kulluk etmeyen zorunlu bir şekilde Allah’ın kulu konumundadır. Allah bizi halis kullarından ve kendisine yakın dostlarından eylesin, şüphesiz O her şeyi işiten ve dualara icabet edendir. O, her şeyi bilendir ve hikmet sahibidir.

Kulu ve peygamberi olan Muhammed’e salat ve selam olsun.

Kaynak: El Ubudiye, Şeyhülislam İbn Teymiye.

En iyisini Allah bilir.